

Themasessie Binnenvaart: wij wensen u een schone vaart!

Beschrijving

Rutger Oorsprong, werknemer van Port of Amsterdam vertelt over de geschiedenis en huidige situatie van de haven van Amsterdam. De haven is de 4^e grootste haven van Europa en er werken ongeveer 75000 mensen. Daarbij vertelde hij dat vroeger en tegenwoordig de haven wordt gebruikt voor het transporteren van voornamelijk steenkool en olie. Ze zijn druk bezig met de transitie naar een duurzame en schone haven, waarbij ook duurzamere brandstoffen worden gebruikt en vervoerd. Het plan is om de huidige infrastructuur zo goed mogelijk te gaan hergebruiken en dat de ruimte zo efficiënt mogelijk wordt ingericht.

De scheepsvaart industrie is moeilijk te elektrificeren, waterstof biedt daarom een mogelijkheid. Waterstof staat nog in haar kinderschoenen, omdat vraag en aanbod nog niet goed samenkomen. Men wilt wel investeren, maar de vraag moet er dan wel zijn, en vice versa. Gelukkig gaan meer organisaties en partijen samenwerkingen aan om waterstof op de kaart te zetten.

Door het Nationale Schone Lucht akkoord is Amsterdam gaan nadenken hoe zij de plek van een schonere lucht kunnen voorzien. Amsterdam heeft met haar Programma Varen ambities neergezet voor een schonere lucht. Daarbij is het streven dat alle binnenvaartuigen uitstootvrij moeten zijn in 2025.

Vervolgens werd er gepraat over de technologieën binnen de verduurzaming van havens. Er zijn verschillende transitiepaden die leiden tot hernieuwbare brandstoffen. Er zijn verschillende beleidskaders geïntroduceerd. Het Klimaatakkoord en het Klimaatpakket voor o.a. de financiering van de elektrische scheepsvaart en andere instrumenten.

Wat komt er op de binnenvaart af? Als eerste het emissie label binnenvaart. A0- label is geïntroduceerd die de mate van duurzaamheid weergeeft (klimaatas en luchtkwaliteitas). Daarbij is er een convenant in de maak zodat meerdere organisaties en bedrijven het label gaan gebruiken. Dit moet nog uitgewerkt worden in het Schone Lucht Akkoord van Amsterdam. Ook is de EU bezig met het regelen van de taxonomie van duurzaamheid. Wanneer is een activiteit of investering groen en duurzaam? Vervolgens wordt er gewerkt aan een duurzaamheidsrapportage die bedrijven verplicht moeten invullen m.b.t. duurzaamheidsprestaties. Als laatste werd er gesproken over de Klimaatbrief van Jetten. De binnenvaart moet extra maatregelen gaan treffen, zoals een verplichting van gemiddelde emissielabel B, beprijzen onder het EU-ETS2 en het verkrijgen van subsidies voor waterstof in de scheepsvaart.

Als laatste spreekt Patricia Haks over de bouw en realisatie van het project: NEO ORBIS. Dit is een binnenvaartvoertuig die volledig emissie-uitstoot vrij is. Waterstof wordt gebruikt als vaste energiedrager. Deze vorm van energiedrager waarbij 'zout' en puur water samenkomen, zorgt voor een hoge energiedichtheid, een veilige en langdurige opslag, goedkoop transport, en mogelijk circulair. Januari 2024 gaat het in de werf om de laatste testen te doen.

Aandachtspunten/vragen

1. Waterstof nog veel in ontwikkeling, vraag en aanbod moeten bij elkaar komen, Amsterdam is hard bezig met de verduurzaming van haar scheepsvaartindustrie.
2. Binnenvaart krijgt veel te maken met EU regels en akkoorden die helpen naar een duurzame transitie in de toekomst.
3. Neo Orbis, de koploper voor een zero- emissie scheepsvaartvoertuig.
4. Vraag: Hoe ga je om met waterstoflekkages, wat is je mitigatiebeleid? Antwoord: GasUnie is ook bezig met impact onderzoek, port of Amsterdam blijft hen volgen en luistert naar hun adviezen.

5. Vraag: Wat ga je doen met de ruimte die vrijkomt als je de fossiele opslag weg doet?
Antwoord: Inzetten op ketens die aantrekkelijk zijn. NOVEX gebied, maar ruimte blijft nog steeds schaars. Ruimte zo goed mogelijk in te delen. (ook met het oog op de woningbouw).
6. Vraag: Wat is de business van waterstof? Antwoord: Is nog niet sluitend van waterstof, wortel en stok benadering (overheid fossiel duurder te maken, maar ook koplopers de wortel geven) → ook steun van rijk en EU

Advies/acties

- Hoe helpt het Schone Lucht Akkoord voor een verdere inpassing en toepassing van waterstof bij de binnenvaart?
- Hoe gaat Amsterdam ervoor zorgen van de binnenvaart-vaartuigen in de 2025 allemaal worden geëlektrificeerd?

De presentaties zijn terug te vinden op de terugblikpagina op de website van het Schone Lucht jaarcongres.